

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
31

RYNEK RZEPAKU

stan i perspektywy

ISSN 1231-269X

**ANALIZY
RYNKOWE**

CZERWIEC 2007

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Rynek oleistych na świecie – *W. Sabarański*
- III. Rynek oleistych w Unii Europejskiej – *E. Rosiak*
- IV. Rynek oleistych w Polsce
  1. Produkcja rzepaku – *E. Rosiak*
  2. Obroty rzepakiem – *E. Rosiak*
  3. Handel zagraniczny oleistymi – *W. Dzwonkowski*
  4. Przemysł tłuszczowy – *E. Rosiak, M. Wigier*
  5. Ceny detaliczne i spożycie tłuszczów roślinnych – *E. Rosiak*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel.: (0·prefiks·22) 827-36-64

AUTORZY:

dr inż. Ewa Rosiak

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-595

mgr Wiesław Dzwonkowski

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-616

mgr Wojciech Sabarański

• SPARKS POLSKA Sp. z o.o. •

Tel.: (0·prefiks·22) 51-03-646

dr Marek Wigier

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-438

mgr inż. Teresa Zdziarska

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-440

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 5.06.2007 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w listopadzie 2007 r.

Z wstępnych prognoz wynika, iż w sezonie 2007/08 produkcja soi – najważniejszej rośliny oleistej w skali świata – będzie niższa niż w sezonie poprzednim. Przewiduje się też spadek zbiorów słonecznika. Zbiory rzepaku będą natomiast znacząco większe. Wzrost zbiorów rzepaku spodziewany jest u wszystkich jego producentów, w tym bardzo duży w UE-27, Kanadzie i Australii. Duży wzrost zbiorów rzepaku przewidywany jest także w Rosji i na Ukrainie. W sezonie 2007/08 wzrost globalnej produkcji rzepaku, spowoduje spadek jego cen i produktów pochodnych. Spadek cen rzepaku nie powinien być jednak duży, z uwagi na przewidywane obniżenie produkcji i wzrost cen konkurencyjnej soi.

Szacuje się, iż w 2007 r. zbiory rzepaku w UE-27 wyniosą 18,8 mln ton i będą o ok. 17% większe niż w roku poprzednim. Największy wzrost zbiorów przewiduje się we Francji, duży w Niemczech i w Polsce. Wzrost zbiorów będzie następstwem zwiększenia areалу uprawy do 6,1 mln ha (o 12,5%). Większe też będą prawdopodobnie plony, z uwagi na dobre przezimowanie rzepaku i małe straty u wszystkich kluczowych jego producentów. Na europejskim rynku może wystąpić przewaga podaży nad popytem rzepaku i spadek cen. Spadek cen nie powinien być jednak znaczący. Przewiduje się bowiem dalszy rozwój europejskiego rynku biopaliw.

W 2007 r. zbiory rzepaku w Polsce, wg wstępnej oceny IERiGŻ-PIB, wyniosą 1,8–2,0 mln ton i będą o ok. 9–20% większe niż w 2006 roku. Będzie to rezultat wzrostu areálu uprawy do ok. 690–710 tys. ha, tj. o ok. 11–14% w porównaniu z rokiem poprzednim, jak i dobrych, nie niższych niż w dwóch ostatnich latach plonów rzepaku (2,6–2,8 t/ha). Możliwość uzyskania relatywnie wyso-

kich plonów wynika z dobrego przezimowania rzepaku, wczesnej wiosny i w ślad za tym wydłużonego okresu wegetacji.

W sezonie 2007/08 wystąpi przewaga podaży nad popytem rzepaku i w ślad za tym jego ceny spadną. Spadek cen nie powinien być jednak duży. O poziomie cen skupu zadecyduje bowiem nie tylko sytuacja podaży-popytu na rynku krajowym, ale także na rynku europejskim oraz kurs złotego względem euro. Najwięksi krajowi odbiorcy minimalną cenę skupu rzepaku będą wyznaczać w oparciu o notowania paryskiej giełdy Matif i kurs złotego względem euro. Przewiduje się, iż w III kwartale 2007 r. ceny skupu rzepaku wyniosą średnio 890–900 zł/t i będą o 4–5% niższe niż przed rokiem. Relacja cen rzepak/pszenica utrzyma się na korzystnym poziomie dla jego producentów, co będzie zachęcać do wzrostu areálu jego uprawy pod zbiory 2008 roku.

W sezonie 2007/08 sektor olejarski przerobi 1,7–1,8 mln ton rzepaku, tj. o 9–15% więcej niż w sezonie poprzednim. Na koniec sezonu zapasy rzepaku będą większe niż przed rokiem.

W 2007 r. utrzymają się dotychczasowe tendencje w handlu zagranicznym surowcami i produktami olejistych. Eksport rzepaku nie będzie znacząco większy niż przed rokiem. Większy będzie natomiast eksport oleju i śrutu rzepakowej oraz margaryn. Dlatego wpływ z eksportu olejistych wzrosną do ok. 300 mln EUR, tj. o ok. 55 mln EUR w porównaniu z rokiem poprzednim. Wzrosną też wydatki na ich import; wyniosą ok. 820 mln EUR i będą o ok. 73 mln EUR większe. Większy będzie import śrut olejistych i margaryn. W 2007 r. ujemne saldo obrotów handlu zagranicznego

oleistymi wyniesie ok. 520 mln EUR i będzie o ok. 18 mln EUR większe niż przed rokiem.

W 2007 r. przemysł tłuszczowy wyprodukuje ok. 650–680 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o ok. 8–13% więcej niż przed rokiem. Produkcja olejów rafinowanych zwiększy się o ok. 7% do 500 tys. ton, a produkcja margaryn, z powodu osłabienia krajowego popytu, będzie niewiele wyższa, wzrośnie o ok. 4% do ok. 360 tys. ton. Sytuacja ekonomiczno-finansowa przemysłu tłuszczowego w 2007 r. będzie równie dobra, jak w 2006 roku. Przy niższych kosztach surowców przemysł tłuszczowy będzie dalej generował wysokie zyski, a jego rentowność brutto i netto może być wyższa niż w całym przemyśle spożywczym.

W 2007 r. dynamika wzrostu cen detalicznych tłuszczów roślinnych będzie większa niż przed rokiem, ale mniejsza niż żywności. Przyspieszenie tempa wzrostu cen tłuszczów roślinnych może mieć miejsce w drugiej połowie roku, głównie z powodu prognozowanego w tym czasie wzrostu cen tłuszczów zwierzęcych, zarówno tłuszczów zwierzęcych surowych i topionych, jak i masła. W 2007 r. średni poziom cen detalicznych tłuszczów roślinnych będzie o 2–3% wyższy niż w roku poprzednim.

W 2007 r. spożycie tłuszczów roślinnych wyniesie 20,2 kg w przeliczeniu na 1 mieszkańca i będzie niewiele większe niż przed rokiem. Spowolnienie dynamiki wzrostu konsumpcji tłuszczów roślinnych, które wystąpiło w ostatnich latach, wynika głównie ze spadku bezpośredniego ich spożycia w gospodarstwach domowych. W ostatnich trzech latach w gospodarstwach domowych spożycie margaryn systematycznie malało, a konsumpcja olejów roślinnych pozostawała na nie zmienionym poziomie.

SUMMARY

Initial estimates indicate that in the season of 2007/08 the production of soy – the most important oil plant globally – will be lower than the last year. Also a decrease of sunflower crops is expected. The crops of rapeseed will be, however, significantly higher. The increase of rapeseed crops is expected in all its producers, including a very important increase in EU-27, Canada and Australia. A significant increase of rapeseed crops is also expected in Russia and in Ukraine. In the season of 2007/08, the increase of global production of rapeseed will cause the decrease of price of rapeseed itself and its derivatives. Nevertheless, the decrease of rapeseed prices should not be too important, due to the expected decrease of production and increase of prices of the competitive crop – soy.

It is expected that in 2007 rapeseed crops in EU-27 will amount to 18.8 million tonnes and will be approx. 17% higher than the last year. The largest increase of crops is expected in France, a large one in Germany and Poland. The increase of crops will result from an increase of area of crops to 6.1 million ha (+ 12.5%). The crops will be larger also probably thanks to good wintering of rape and small losses at all its key producers. The European market may experience a predominance of supply over demand of rapeseed and a decrease of prices. The decrease of prices should not be significant in any way. In fact, further growth of European bio fuel market is expected.

In 2007, the rapeseed crops in Poland – according to the initial estimation of IERiGŻ-PIB – will amount to 1.8–2.0 million tonnes and will be approx. 9–20% higher than in 2006. It will be the result of an increase of crops area to approx. 690–710 thousand ha, i.e. approx. 11–14% as compared to the last year, as well as good

rapeseed crops, not lower than in two past years (2.6–2.8 t/ha). The possibility to obtain relatively high crops is the result of good wintering of rape, early spring and therefore a longer vegetation period.

In the season of 2007/08, there will be a predominance of supply over demand and therefore its prices will fall. The decrease of prices should not be large in any way. The level of buying prices will be impacted by not only the supply-demand situation on the national market, but also on the European market and the exchange rate of PLN to EUR. The largest domestic buyers will set the minimum buying price based on quotations on the Paris exchange Matif and the exchange rate of PLN to EUR. It is expected that in the 3rd quarter of 2007, the rapeseed buying prices will amount in average to 890/900 PLN/t and will be 4–5% lower than the last year. The relation of prices rapeseed/wheat will remain at a favourable level for rapeseed producers, which will encourage them to increase the rapeseed crop area for crops in 2008.

In the season of 2007–08, the oil sector will process 1.7–1.8 million tonnes of rapeseed, or 9–15% more than the last year. At the end of the season, the rapeseed stock will be larger than the year before.

In 2007, the existing trends in foreign trade of raw materials and oil products will continue. The export of rapeseed will not be significantly larger than in 2006. However, the export of rapeseed oil and oil meal as well as of margarines will be larger. That is why the revenues from exports of oil products will increase to approx. EUR 300 million, i.e. approx. EUR 55 million as compared to the last year. Also expenses for their import will increase and will amount to approx. EUR 820 million and will be ca. EUR 73

million larger. The import of oil meals and margarines will be larger. In 2007, the negative balance of foreign trade of oil products will amount to approx. EUR 520 million and will be approx. EUR 18 million larger than the year before.

In 2007, the oil industry will produce approx. 650–680 thousand tonnes of crude rapeseed oil, i.e. ca. 8–13% more than in 2006. The production of refined oils will increase by ca. 7% to 500 thousand tonnes, and the production of margarines, due to a decrease of domestic demand, will be a little higher, approx. by 4%, and will increase to approx. 360 thousand tonnes. The economic and financial situation of the fat industry in 2007 will be as good as in 2006. With lower costs of raw materials, the fat industry will still generate high profits, while its gross and net return may be higher than in the entire food industry.

In 2007 the growth dynamics of vegetable fat retail prices will be higher than the year before, but lower than for food. The increase of growth rate of vegetable fat prices may occur in the second half of the year, mainly due to the increase of animal fat prices expected at this period, both in case of crude and melted animal fats and butter. In 2007 the average level of vegetable fat retail prices will be 2–3% higher than the year before.

In 2007 the consumption of vegetable fats will amount to 20.2 kg per capita and will be just a little higher than in 2006. The slowing dynamics of vegetable fat consumption growth that occurred in recent years is mainly caused by the decrease of their direct consumption by households. In last three years, the consumption of margarines in households has been regularly decreasing, and the consumption of vegetable oils remained unchanged.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukażą się:

1. Rynek owoców i warzyw (30) • czerwiec 2007,
2. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa (32) • wrzesień 2007,
3. Rynek pasz (22) • październik 2007,
4. Rynek mięsa (33) • październik 2007,
5. Rynek drobiu i jaj (32) • październik 2007,
6. Rynek mleka (33) • październik 2007,
7. Rynek zbóż (33) • październik 2007,
8. Rynek ziemniaka (32) • listopad 2007,
9. Rynek rzepaku (32) • listopad 2007,
10. Rynek ziemi rolniczej (10) • listopad 2007,
11. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (26) • grudzień 2007,
12. Popyt na żywność (8) • grudzień 2007,
13. Rynek cukru (32) • grudzień 2007,
14. Rynek ryb (8) • grudzień 2007.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2007 roku wynosi 40 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw
Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (0-prefiks·22) 50-54-685, faks: 50-54-636
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
